

22. december - dan JA

Eden najvažnejših datumov v zgodovini naših narodov je med drugi in 22. december 1941. Tega dne je vvariš Tito v malem mestu Rudo, ob reki Limu formiral iz borcev artizanov iz Srbije in Črne gore, prvo proletarsko brigado, ki se je takoj drugi dan, dne 22. decembra v vojški pri bitki spoprijela s sovražnikom ter ga popolnoma potoklju. To je bil začetek ustvarjanja moderne, regularne Jugoslovanske armade, ki je postala strah in trepet vseh sovražnikov naših narodov in postala z nastajanjem novih in novih enot ročan faktor v proti-hitlerjevski soalici.

Po končani vojni se je naša Armada nahajala pred novimi nalogi zpopolnjevanja in moderniziranja, da bi postala sodobna armada, ki bo mogla zavarovati mirem socialističen razvoj naše države.

Dan ustanovitve naše Armade proslavljajo vsi delovni ljudje v naši državi. Spominjajo se padli borci za svobodo in neodvisnost ter skupnih naporov, ki so jih vložili za zmago nad sovražniki. Ta dan

prihaja do izraza povezanost Arme in ljudstva.

V enotah JA se s tekmovanjem v izpopolnjevanju pripravljajo na največji praznik Arme. S tem dajejo najboljši odgovor vsem klevetnikom naše države, Partije in Arme.

Tudi enote garnizona Ptuj se pripravljajo, da ta praznik proslavičim dostenje. V raznih podjetjih bodo v času pred 22. decembrom pričlaniki Arme imeli predavanja o ustvarjanju in razvoju JA. Prirejen bo partizanski marš, v katerem bodo sodelovali poleg pričlanikov JA tudi ostali. Na predvečer praznika bo v Titovem domu v Ptiju slavnostna akademija pričlanikov JA in civilistov, na praznik sam pa športne prireditve in šahovska simultanika.

Ob 22. decembru bo ponovno dokazana enotnost Arme in ljudstva, ki sta neločljivo povezana v skupnem prizadevanju, ostati in vztrajati v borbi, ki jo bjejo naši narodi skupno s KP, svojim CK KPJ in toy. Titom za pravilne in pravične odnose med socialističnimi državami in komunističnimi partijami. G. S.

Tovarniški komite Tovarne gline in aluminija v Strnišču je sprejel nove člane in kandidate KP

V ponedeljek 5. decembra 1949. je bilo v Strnišču na redni partizanski konferenci komiteja KP Tovarne gline in aluminija sprejetih v članov KPJ 18 kandidatov, v vrsto kandidatov KP pa 39 članov delovnega kolektiva. Sedaj je iz vrst članov delovnega kolektiva zajetih v KPS skoraj 20 odstotkov vzdelenih delovnih ljudi iz Tovarne aluminija in podjetja Gradis. V vrsto članov KPS je bil sprejet tudi tov. ing. Maister Borut, ki je s svojim odnosom do interesov delavskoga razreda in s tovariškim odnosom do članov delovnega kolektiva izpolnil vse pogoje, da pride v vodilni oddel delavskoga razreda.

V začetku konference je prikazal navzočim org. sekretar tov. Vidovič vlogo KPJ in namene Informbiroja, ki stremi za razveljavljenjem sestovnega ugleda CK KPJ in tovariša Tita, da bi lahko narodom Jugosla-

vije vsilil svoje vodstvo. Delovno ljudstvo Jugoslavije je na strani članov KPJ, Centralnega komiteja KPJ in tovariša Tita v borbi za ohranitev pravice malih narodov in za zgraditev novega družbenega reza po načelih marksizma-leninizma brez instrukcij Informbiroja.

Org. sekretar OK KPS Ptuj, tov. Mavzer Ivan je imel na konferenci kratek referat, v katerem je med drugim nakazal perspektive dela tovarniškega komiteja ter je obremenil čestital sprejetim članom in kandidatom KP, prikazal pa jim je tudi lik komunista. Dolgotrajni aplikativ je bil priznanje navzočih, da bodo v globokem zaupanju v CK KPJ in tovariša Tita vršili nenehno borbo, da bodo rastle zgradbe tovarne v Strnišču in da bo vzporedno z zgradbami rastel tudi lik komunistov in delavcev. K. V.

Po izčrpanju kredita za komunalno dejavnost bo znatno dvignjeno gospodarstvo vasi

Leto 1949 bo kmalu konec. Dnevno življenje je prineslo s seboj mnogo družbenih potreb, ki jih ljudstvo na vseh in mestu iz svojih sredstev ne more zadovoljiti. Razni predlogi delavcev in kmetov ter delovnih inteligenčev dajejo sliko potreb svobodnih ljudi ob pogojih družbenega gospodarstva. Okoli 7 milij. dinarjev neizčrpanega kredita bo zajelo v najkrajšem času vrsto ljudskih predlogov, ki bodo urešeni v okviru komunalne dejavnosti.

Uporaba materiala te vrednosti bo zahtevala delovne moći na vseh, ki so se doslej ponekod preživljale iz dneva na zasebnih gospodarstvih, od koder jih ni vodila pot iz začasnega zaposlitve v stalno, iz zaostalosti in neizobraženosti v tečaje in šole itd. Stališče novih odborov bo v mnogih ozirih dosti lažje, ker bo izčrpanje kredita za letošnje leto in začetek črpanja kredita za prihodnje leto predstavljal za vasi živahno komunalno dejavnost. Ta bo dajala vasi novo lice, premalo zaposlenih polno zaposlitve, mladim, odičnim in ukaženim pa možnost življenjskega razvoja in prehoda preko krajevnih zaposlitv v stalno produkcijo in zadržanštvo.

Uporaba materiala te vrednosti bo zahtevala delovne moći na vseh, ki so se doslej ponekod preživljale iz dneva na zasebnih gospodarstvih, od koder jih ni vodila pot iz začasnega zaposlitve v stalno, iz zaostalosti in neizobraženosti v tečaje in šole itd. Stališče novih odborov bo v mnogih ozirih dosti lažje, ker bo izčrpanje kredita za letošnje leto in začetek črpanja kredita za prihodnje leto predstavljal za vasi živahno komunalno dejavnost. Ta bo dajala vasi novo lice, premalo zaposlenih polno zaposlitve, mladim, odičnim in ukaženim pa možnost življenjskega razvoja in prehoda preko krajevnih zaposlitv v stalno produkcijo in zadržanštvo.

Predvoljni sestanki na vseh in konference predstavnikov KLO v Ptiju so potekli v duhu razpravljanja o vprašanjih komunalne dejavnosti. V kolikor ni bilo vprašanje finančnih sredstev, je bilo spričeno vprašanje materiala. Popravilo cest, graditev mostov in brvi, cistern in vodnjakov, ureditev uradnih prostorov itd. je vezana na gradbeni material: cement, opeko in les, steklo in druge surovine ter izdelke in orodje.

MLO Ptuj bi moral izčrpati nad 600.000 din preostalega kredita, Obrež nad 320.000 din, nekaj manj pa Juršinci, Grajena, Vurberk, Ptajska gora in vrsta drugih krajevnih odborov. Večina KLO je posvetila

Na vseh in mestu ne bodo zrasli tako samo ljudstvu potrebni objekti in se olepšali družbi potrebni prostori. Obenem z objekti bo zrasla v graditeljih zavest, da je družbeno gospodarstvo osnovna opora za boljše življenje delovnih ljudi na vseh in mestih. Nove KLO čakajo nove naloge, ki pa ne bodo težko izvedljive, če bodo pri delu sodelovali državne, ki se zavedajo, da sedaj dnevno rabijo, česar sami že dolgo ne bi zgradili, zaradi česar ne bodo hoteli zamuditi prilike, da to lahko takoj skupno zgradijo. V. J.

NAŠE DELO

Za dvig življenjskega standarda mater in otrok

Naša država je v izvajaju ustanovnih določb razvila najnaprednejšo socialno zakonodajo tudi na področju zaščite matere, otrok in družine. Ta zaščita prihaja do izraza tako v predpisih o socialnem zavarovanju, kakor tudi v posebnih uredbah, kakor v uredbi o varstvu nočnih žen in dojčnih mater v delovnem razmerju, ki je bila letos izpopolnjena in zagotavlja nosiči in dojči mater trimeščni plačan dopust, ter v predpisih o dodatkih za otroke in raznih drugih ukrepih na področju higienike za zaščite, ureditvi dečjih domov in jashi itd.

V nadaljnji izgraditvi zaščite mater, otrok in družine pa je zvezna vlada pravkar napravila nov izredno pomemben korak z uredbo o gmočni pomoči za otroke delavcev, nameščencev in uslužbenikov, s katero je po najnaprednejših načelih teška vprašanje pomoči družnam delavcem, nameščencev in uslužbenec z otroki.

Podpora za opremo novorojenčka

Z uredbo je predpisana podpora za opremo novorojenčka v znesku 2000 dinarjev. Ta podpora se izplača na podlagi izvida pristojnega zdravnika, da je porod pričakovati v enem mesecu, ali na podlagi potrdila, da se je rodil živ otrok. Zvezno ministarstvo za trgovino in preškrbo bo zagotovilo enkratni nakup kompleta tekstilnega in sanitarnega materiala za nego otroka v prvih šestih mesecih.

Podpora za močnejšo prehrano mater in novorojenčka

Žena v delovnem razmerju ima pravico do denarne podpore za močnejšo prehrano matere in novorojenčka v znesku 600 dinarjev mesečno, in sicer za več čas, ko je na dopustu zaradi nosičnosti in poroda, in še tri mesece po prenehanju tega dopusta. Zavarovanec pa dobi za ženo, ki ni v delovnem razmerju, podporo v isti višini tri mesece po otrokovem rojstvu. Ta podpora preneha v primeru splavlja ali rojstva mirvorjenega otroka, nadalje v primeru prenehanja delovnega razmerja, ki ni bilo razrešeno po veljavnih predpisih.

Stalni denarni dodatek za otroke

Zavarovanec pripada za vsakega otroka, ki ga vzdržuje, denarni dodatek v stalnem mesečnem znesku, in sicer: če ima 1 ali 2 otroka po 175 din za vsakega otroka, če ima 3 do 5 otrok po 250 din za vsakega otroka, če ima 6 do 8 otrok po 350 din, če pa ima 9 ali več otrok, po 500 din za vsakega otroka. Ta dodatek pripada zavarovancu za več čas, dokler je v delovnem razmerju, pa tudi po prenehanju tega razmerja; dokler uživa pokojnino ali drugo gmočno preskrbo na podlagi socialnega zavarovanja. Če je zavarovanec v platu določena po delovnem učinku ali na uro, pripada zavarovanec dodatek za otroke za tiste kole-

darske mesece, v katerih je dejansko delal vsaj 25 dni, in sicer poln redni delovni čas. Tu se všejejo tudi dnevi, za katere je imel delavec pravico do plače ali do gmočne preskrbe iz socialnega zavarovanja. Všejejo se tudi opravičeni izostanki, če je delavec v zadnjem mesecu dejansko delal najmanj 18 dni.

Dodatek za otroke pripada tudi za nezakonske in posvojene otroke, vnuke in pastorce ter tuge otroke brez staršev, in sicer praviloma do dopoljnega 17. leta, oziroma do 23. leta za otroke, ki se šola. Dodatek pa ne pripada za otroka, ki ima več kot kar 1000 dinarjev rednega mesečnega čistega dochodka od svoje zapošljivosti ali stipendije oziroma za otroka, ki ima v državnem zavodu ali ustanovi popolno oskrbo.

Denarne podpore družnam z več otroki

Zavarovanec, ki ima dvoje ali več otrok, pripada ob rojstvu tretjega oz. vsakega nadaljnega živorojenega otroka enkratna denarna podpora, in sicer: za tretjega otroka 3000 din, za četrtega 4000 din, za petega 5000 din, za šestega 6000 din, za sedmega 7000 din, za osmega 8000 din, za devetega 9000 din, za desetega in vsakega nadaljnega otroka pa 10.000 din. pri čemer se štejejo živi otroci. K skupnemu številu otrok se računajo tudi posvojeni otroci, za novorojenčka pa se šteje samo lasten zavarovanec.

Kdo ima pravico do dodatka in podpore

Pravico do podpore za opremo novorojenčka, do podpore za močnejšo prehrano matere in novorojenčka in do podpore družnam z več otroki ima zavarovanec, ki je prebil v delovnem razmerju brez presledka najmanj 6 mesecev ali s presledki v zadnjih dveh letih 18 mesecev. Svojo pravico uveljavlja zavarovanec pri mestnem (rajonskem) organu socialnega zavarovanja.

Stalni mesečni dodatek za otroke pa pripada zavarovancu ne glede na trajanje delovne dobe. Odločbo o dodatku za otroke delavcev in uslužencev, za poslenih pri državnih, zadržnih in družbenih podjetjih, uradih in ustanovah izdaja delodajalec, sicer pa mestni (rajonski) organ socialnega zavarovanja. Odločbe za dodatke za otroke uživalcev pokojnine ali dodatne gmočne preskrbe izdaja organ, ki izplačuje pokojnino ali preskrbo.

Zavarovanec, ki mu je priznana pravica dodatka za otroke, je dolžan najkasneje v 15 dneh javiti vsako spremembo, ki ima za posledico izgubo pravice do dodatka ali znižanje tega dodatka, sicer je dolžan povrniti državo razliko.

Novi predpisi veljajo od 1. decembra 1. 1., ko preneha veljati dosedanji predpisi.

Ptuj, 9. decembra 1949

Vedno dalec od zaostalosti

Vedno bližje napredku

Na Dan republike so v ladjelečnicu na Reki splovili četrt v letosnjem letu zgrajeno prekoceansko motorno ladjo z nosilnostjo 4000 ton. Ladja se imenuje »Titograd« in je takoj po tem izvršila svojo poskusno vožnjo. Istočasno je izvršila poskusno vožnjo tudi ladja istega tipa »Sarajevo«.

V soboto, 10. decembra se bodo končala zidarska dela študentske naselja v Novem Beogradu. Štiri velike petnadstropne zgradbe bodo v prvih dneh januarja prihodnjega leta zasedli študenti beografske univerze. 4000 študentov bo v njih našlo udobne prostore za življenje in izpopolnjevanje svojega znanja, ki jim bo služilo pri nadaljnji graditvi naše domovine.

V Zavodovičih v Bosni je pred kratkim začela obravnavati velika tovarna mortačnih zgradb. V njej izdelujejo lesene stanovanjske hiše iz odpadkov žagarskih obravnav, ki jih dosle niso mogli izrabljati. To varna ima velikansko zmogljivost. Dnevno bo izdelala 4 hiše v več tipih. Postavitev hiše osnovne tipa traja 10 ur. Ta tovarna bo s svojimi izdelki v veliki meri odpomogla stanovanjskemu problemu zlasti v bližini velikih industrijskih podjetij.

V Demir Hisaru v Južni Makedoniji so ob prički geoloških raziskovanj odkrili velika ležišča limonitovne železne rude. Rudnik bo imel kapaciteto, ki bo dosegel kapaciteto rudnikov v Varešu in Ljubljani. Molibden, ki je potreben za izdelovanje elastičnega jekla, so odkrili naši strojovniki v mnogih kraljih naše države. Poleti tega je bilo odkritih še veliko drugih rudnikov v edinstvenih količinah v svetu. Vse te dragocene kovine, ki se že na mnogih mestih pridobivalo, predstavljajo velikansko bogastvo, ki bo služilo boljšemu življenju naših delovnih ljudi.

Naša letalska industrija je začela izdelovati klub blokadi državne demokratice borbenega letala – lovce, kar predstavlja enega največjih uspehov naše razvijajoče se letalske industrije.

Novembrski plan proizvodnje premoga so v največji meri presegli rudarji Slovenije. To je tem pomembnejše, ker je letosnji plan znatno višji od lanskega.

Pred kratkim so v Zagrebu pustili v pogon novo moderno bombažno predelinico. Ta predilinka bo v precejšnji meri razširila ozko grlo naše tekstilne industrije v teksitni industriji.

Pred koncem novembra je začela obravnavati v Solinu pri Splitu novo zgrajena tovarna cementa. V začetku bo proizvajala po 4 vagone, po razširitvi pa po 20 vagonov cementa dnevno.

V zadnjih dveh mesecih je bilo popolnoma dograjenih 43 novih zadržnih domov, ki so bili že izročeni svojemu namenu.

Preteklo soboto je bilo v Ljubljani imenovanih prvih dvanajst državnih obrtniških mojstrov. Ta nova institucija ima na eni strani nalogo obrniti visoko strokovno sposobnost naših obrtnikov ter jo prenašati na nov kader, na drugi strani pa predstavlja vključevanje obrtništva v gradnjo socializma v naši državi.

Kolektivi lokalne industrije so tekmovali

Dne 28. novembra t. l. so delovni kolektivi lokalne industrije v ptujskem okraju izvedli tekmovanje za zvišanje storilnosti.

Bili so doseženi naslednji rezultati: Milin in oljerna Središče 130%, Žvepiana Ptuj 33%, Žaga KLO Središče 159%, Okrajski premogovnik Sodinci-Vlčanci 148%, »Petovia« alkohol. Industrija Ptuj 216%, Mestne obrne delavnice Ptuj 113 odst., MOB obrat za izdelovanje žičnega pletiva 174%, Okrajski milini Ptuj: obrat I. 104%, obrat II. 125%, Ormoška ope-

karna Ormož 118%, Okrajna opekarna Janeževci